

Остання стіна Кіта Флінта

У сучасній музичній культурі колективи, які стали культовими, неминуче впливають і на тих колег по цеху, які працюють в абсолютно інших стилях. Достатньо згадати хоча б The Beatles. Ниточки впливу не завжди очевидні, але вони часом зшивають кілька десятиліть. І мова не тільки про саму музичну тканину, але і про ідеї і теми, що естафетою передаються від одного покоління до іншого.

Напевно, у чомусь подібну ситуацію варто було очікувати і з The Prodigy, соліст яких Кіт Флінт недавно наклав на себе руки на 50-му році життя. Не агітую вступати в ряди фанатів цієї бігбіт- і електропанк-групи, тим більше, що і сам не є їхнім фанатом. Але пропоную поміркувати про те, що саме сталося з артистом, який перебував на олімпі музичної слави і мав, здається, усе, що можна забажати. Виникає цілком доречне запитання, чи можна було уникнути подібного фіналу? У пошуку відповіді простежимо за однією з ниточок, що зв'язує вельми неоднозначну творчість Кіта Флінта з темою, піднятою його кумирами з минулого. Перераховуючи факти з його біографії, ЗМІ пишуть, що в юності на нього сильно вплинула музика Pink Floyd.

Що ж може бути у них спільного і чому ця ниточка так різко обірвалася? Точніше, її обірвав сам Флінт, продовживши сумну традицію самогубств культових артистів. Справа в тому, що The Prodigy, крім присутності в їхній творчості домішки електронік-року, на мій погляд, якраз вписуються в тематичне коло, окреслене «Пінками» в 60-ті і 70-ті. Адже Pink Floyd з його концептуальністю і психологічною глибиною свого часу співав про ті проблеми в суспільстві, контури яких із плином десятиліть стали ще більш виразними. Звісно, не все у творчості Pink Floyd заслуговує на схвальну оцінку. Але як мінімум одна з тем, порушених флордівцями, згодом проявилася у The Prodigy – втім, в зовсім іншій інтерпретації. Я маю на увазі безумство.

Меломани пам'ятають флойдівську «Shine On You Crazy Diamond», яка присвячена «божевільному діаманту» Сіду Барретту, першому лідеру групи. Через прийом наркотиків він насправді пішов у безумство, так що вже не міг виступати на сцені й нормально спілкуватися з колегами. Учасники групи сприймали це як трагедію, якої не повинно було б бути. Пісня з альбому «Wish You Were Here» (1975), присвячена Сіду, сповнена глибокого смутку й туги за тим змістом, який був втрачений, і який лежить, звичайно ж, поза безумством.

А що ж The Prodigy? За словами ведучого й продюсера Михайла Козирева, ця група в 90-х сама відкрила «абсолютний портал у безумство», тобто, тут воно вже стало вибором і культом. «Різні артисти по-різному намагалися передати зі сцени свої емоції, – прокоментував Михайло смерть Кіта Флінта для російської служби BBC news, – але ніхто з них не міг дозволити собі такого розкріпачення, такого духу свободи і безумства, в якому діяла група The Prodigy. Було відчуття таке: як ніби це була така величезна пляшка з шампанським, на якій був напис “Божевілля”. І ось цю пляшку розтрусили до такого моменту, що вона повинна була вибухнути, і зірвали пробку».

І це – не тільки про згубний вплив наркотиків. Пам'ятаю, як в одному інтерв'ю по ТБ учасники колективу зізнавалися, що свідомо вибрали агресивну подачу, шокуючий образ та епатажний стиль поведінки. «Ми хотіли зробити все, щоб нас зненавиділи, але замість цього нас полюбили», – цитую не дослівно, але в цілому такою була думка, почута тоді по ТБ.

Як саме Кіт сприймав посили улюбленої музики в юності, ми можемо лише здогадуватися, але на відміну від трагічного сприйняття, яке відчувається у Pink Floyd, The Prodigy вважали за краще поховати сенс як цінність і танцювати на його кістках.

Але добровільний відхід у безумство виявляє, що без сенсу жити неможливо. І таким змістом як мінімум стала для Кіта Флінта його любов до японки Маюмі Каї, яка була моделлю і діджеєм.

Новоутворена сім'я виглядала щасливою. Заради коханої Кіт кинув наркотики, алкоголь і безладні стосунки, говорив, що Маюмі його «врятувала». Вчинки, мало очікувані від антисоціального панка з шокуючих кліпів, але такі, що однозначно заслуговують на повагу. Як бачимо, послідовним та абсолютним безумцем у реальному житті бути зовсім не виправдано. Заперечувати сенс як цінність можна тільки до тих пір, поки він не почне заперечувати тебе.

Однак після розлучення з дружиною, яку Кіт до останнього благав повернутися, ситуація змінилася. «Ніхто не любив його, він був покинений, і це його знищило», – передають ЗМІ коментар Джонні Роттена, іншого відомого музиканта. Людина з групи, яка провокувала на ненависть до себе – як виявилось, так само мала потребу в любові, як і всі інші люди. А особисто мені згадується вислів, що всередині кожної людини існує така порожнеча у формі Любові, яку нічим іншим заповнити не можна.

Ми згадали про сяйво «божевільного діаманта». Але якщо говорити про ниточку, що зв'язує Pink Floyd і The Prodigy, то це ще й Стіна. Тут все ще драматичніше. За сюжетом альбому «The Wall» групи Pink Floyd (1979) – рок-зірка на ім'я Пінк втомився від стін, створених суспільством, і в якості захисту будує навколо себе власну стіну відчуження і самоізоляції. Проте, в альбомі і в однойменному фільмі, який відсилає частково до історії Сіда Барретта, є промінчик надії. Поки самоізоляція не стала незворотною, варто усвідомити проблему, зруйнувати стіну і почати будувати нові відносини зі світом.

У The Prodigy безумство спочатку постулювалося як стан, у якому немає ніяких стін, ніяких обмежень, дозволено абсолютно все. Здавалося б, ось вона, свобода. Але жити абсолютно без стін просто неможливо. Кіт Флінт потребував стін того будинку в Ессексі, у якому він міг би бути щасливий з Маюмі Каї. Вимушений продаж цього будинку перед смертю був пов'язаний з остаточним розривом з Маюмі. А коли немає стін, у яких можна бути щасливим, життя втрачає сенс. І тоді Кіт, як і фloydівський герой Пінк, ізолює себе. Різниця лише в тому, що

він зводить останню в своєму житті стіну – ту саму, зруйнувати яку, щоб повернутися, вже неможливо.

Ось так вкотре збулося «пророцтво» з флорідського альбому «The Wall» про стіни відчуження, які в нашому світі не зникнуть, а тільки виростуть. І кожна подібна смерть (незалежно від нашої симпатії або антипатії до артиста) – «another brick in the wall» – «ще одна цеглина в стіні» (як співав Роджер Уоттерс).

Чи буде ця цеглина останньою? Культ божевілья – свобода чи глухий кут?

Як на мене, то образ стіни нагадує не тільки про те, що ми соціальні істоти, а й про духовні реалії. Згадаємо, що стіна – це не тільки відчуження, але й огорожа від падіння у безодню – якщо мова йде про етичні принципи. А от відчуження може бути не тільки від людей, а й від Того, Хто є Любов'ю. Як кажуть богослови, лише остання цеглина в подібну стіну не може бути пробачена людині. Усе інше можна пробачити і виправити – за наявності бажання.

У яких смислових стінах потрібно жити, щоб завчасно не опинитися за стіною незворотності? Нехай читач далі розмірковує сам. Я ж тільки додам: коли деякі люди роблять щось, щоб їх зненавиділи, хто знає, може вони насправді підсвідомо хочуть, щоб їх любили.

Гнат Меренков